

OKTATÁS, EGYÜTTMŰKÖDÉS ÉS KÖZÖS KUTATÁS KÖZÉP- ÉS KELET-EURÓPAI NEMZETKÖZI KÖRNYEZETBEN

Poór József, DSc., CMC
egyetemi tanár
Selye János Egyetem, Szlovákia
Szent István Egyetem

Budapest, 2019. június 5.

TARTALOM

- Üzleti tudományok oktatása
  - Fejlődése
  - Nemzetköziesedése
- Kutatási kooperációk
  - Nyugatiak által kezdeményezett
  - Régiós kezdeményezésre
    - Közös kutatás
    - Közös könyv
- Nemzetközi menedzsment akadémiák
  - AoM
  - AIB
- Magyar-magyar együttműködés
  - Publikáció
- Zárás - következtetések

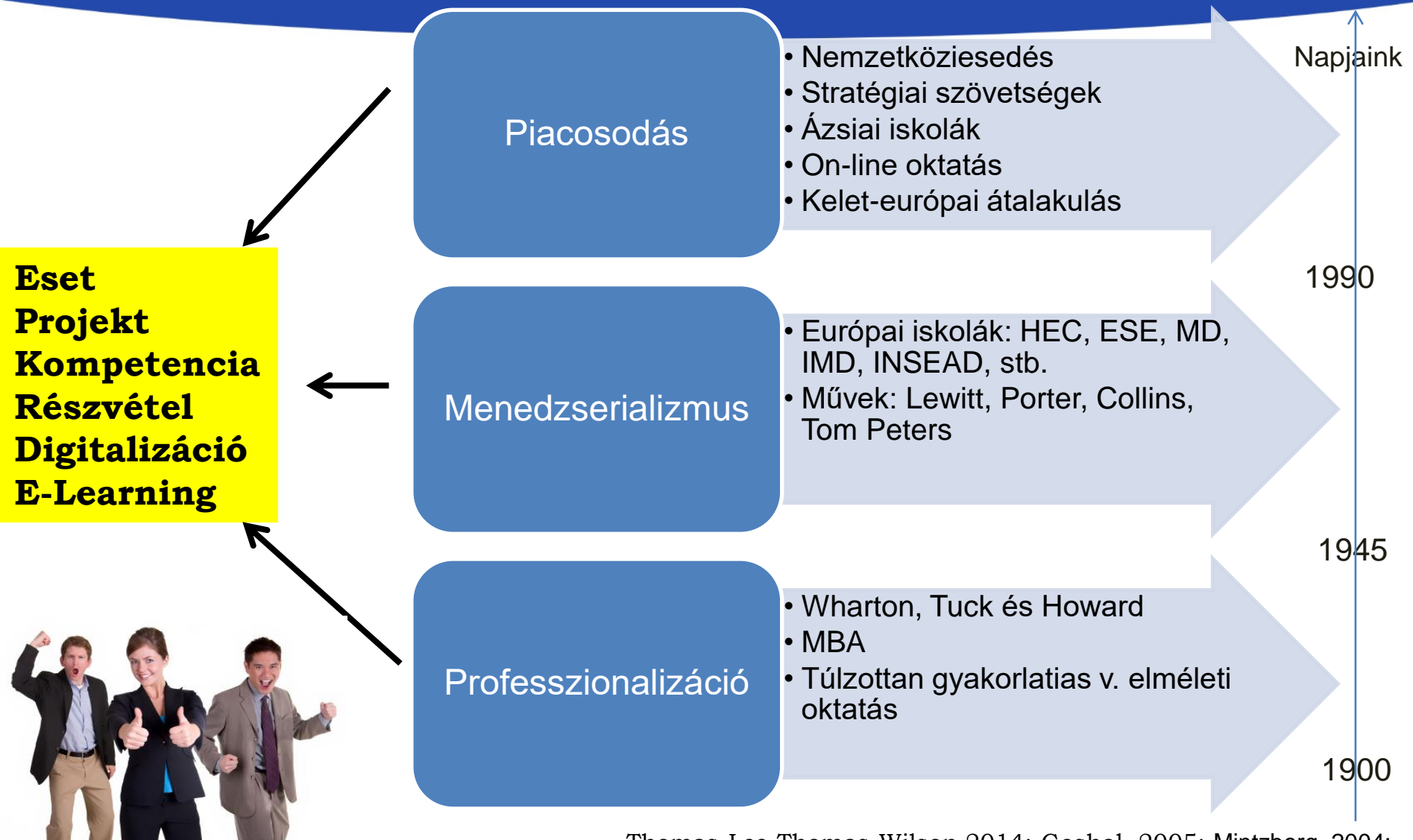

KIINDULÓ GONDOLAT

ÜZLETI OKTATÁS FEJLŐDÉSE

ÁLTALÁNOS TRENDDEK

Thomas-Lee-Thomas-Wilson,2014; Goshal, 2005; Mintzberg, 2004;

ÜZLETI TUDOMÁNYOK TERÜLETEI

MTA BESOROLÁS

Befolyásolók

- Kapitalista orientáció változása
- EU oktatási térség
- Hallgatói létszám csökkenése
- Bizonytalan környezet és világ
- Kulturálisan komplex környezet
- Szabályozott ágazat

09 02 15 Marketing

09 02 16 Számvitel

09 02 17 Termelés- és ellátásmenedzsment

09 02 18 Vállalatgazdaságtan és üzletpolitika

09 02 19 Üzleti pénzügyek

09 02 20 Vezetés és szervezés

Hatások az üzleti oktatásra

- Gyakorlati orientáció növekedése
- Angolszász dominancia
- Dinamikus tudásátadás
- Hálózatosodás
- Duális képzés
- Külföldiek arányának növekedése

Ingyenes

Csak regisztrációs díj 3-4.000 euró

50.000-100.000 euró

Magyar állami egyetemek

- Angol nyelvű BA/MA és PhD programok angolul
  - Vendég ösztöndíjasok
    - Erasmus
    - CEEPUS
  - Külföldi hallgatók
    - Stipendium Hungaricum
    - Campus Mundi
  - Magyar hallgatók
    - Egy-két egyetem kivételével nagyon korlátozott számban

Hazai magán egyetemek

- Jelenleg egy tucat ilyen egyetem van
néhányánál van teljes angol nyelvű BA/MA

Külföldi egyetemek hazánkban

- Jelenleg 18 külföldi egyetem kínál több-kevesebb angol nyelvű BA/MA képzést

OKTATÁS

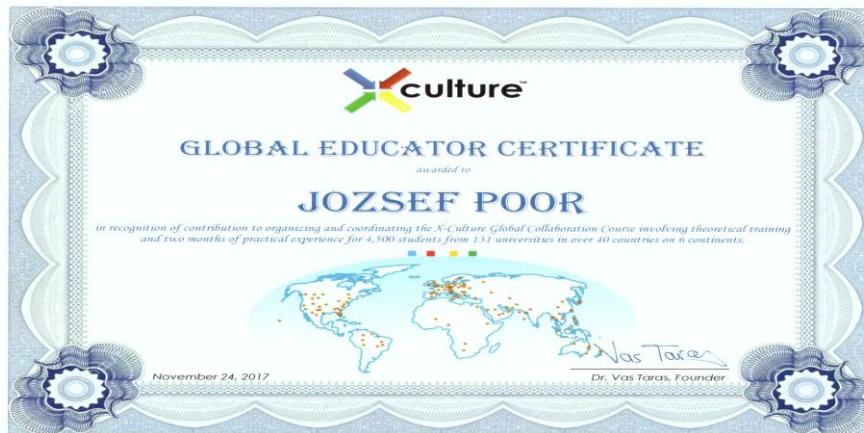
NEMZETKÖZIESEDÉS (2)

- Nemzetközi eset és projekt megoldó programok
  - Külföldi egyetemek szervezik (angolszász, újabban már pl. osztrák, holland stb.)
  - A nemzetközi diákszervezetek is szerveznek ilyen programot
  - Vagy díjtalan a részvétel, vagy a magyar és kelet-európai résztvevőknek nem kell díjat fizetni
  - Időtartam 1-3 hónap
  - Beépül a szemeszter munkájába
  - Gyakran kapnak a résztvevők bizonyítványt

OKTATÁS

NEMZETKÖZIESEDÉS (3)

Év/szemeszter	SJE	SZIE
2010-2	0	0
2011-1	0	0
2011-2	11	0
2012-1	22	0
2012-2	3	18
2013-1	9	13
2013-2	4	4
2014-1	4	0
2014-2	3	0
2015-1	3	0
2015-2	3	0
2016-1	4	0
2016-2	2	5
2017-1	7	12
2018-1	4	10
2018-2	2	10
2019-1	1	10
Összesen	81	82

- ❑ 2011 óta tagjai vagyunk az X-Culture programnak
- ❑ Szemeszterenként 40 országból, 100 egyetem 3.000-5.000 hallgató
- ❑ A program heti leterhelése miatt viszonylag kevés hallgató vesz részt a programban

Oktatók

- Kapcsolatépítés
- Nemzetköziesedés és nyelvtudás növelése
- Oktatás és kutatás terén hálózatépítés

Hallgatók

- Interkulturális kompetencia fejlesztés
- Nyelvtudás fejlesztése
- Kapcsolatépítés

Problémák

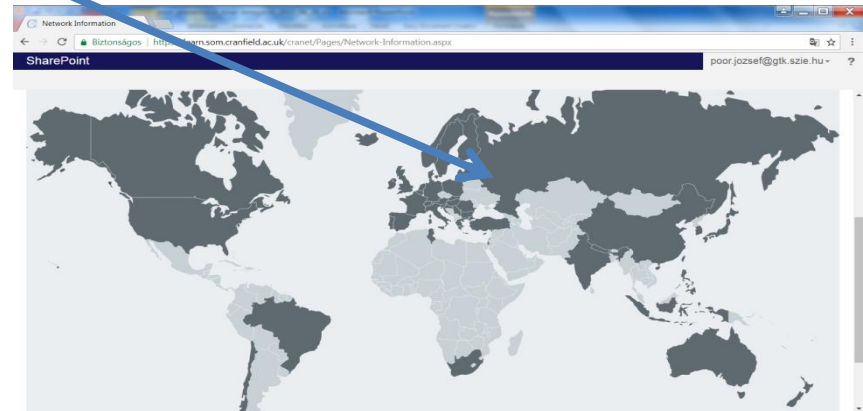
- Viszonylag kevés itthon az „International Week”
- A Határon túli magyar egyetemek
  - Nem tudják megoldani a magyar oktatás kizárólagossága folytán az angol nyelvű külföldiek fogadását
  - Nem biztosított „International Week” programok szervezés
  - Csökkennek a lehetőségeik az Erasmus nemzetközi együttműködésben

KUTATÁSI KOOPERÁCIÓK

NYUGATIAK ÁLTAL IRÁNYÍTOTT (1)

- ❑ 1989-ben alakult a Cranfieldi Egyetemen (UK)
- ❑ Magyarország 2004 óta tagja
- ❑ Intézetünk 2011 óta tagja
- ❑ Éves tagdíj 450 font
- ❑ www.cranet.org

- ❑ 42 ország a tagja
- ❑ 3-4 évenként globális survey az emberi erőforrás menedzsmentről

KUTATÁSI KOOPERÁCIÓK NYUGATIAK ÁLTAL IRÁNYÍTOTT (2)

Előnyök

- Ha megfelelő számú választ gyűjtünk, megkapjuk publikáció céljára a globális adatbázist
- Számos közös könyv és publikáció ebből a kooperációból
- A nemzetközi módszertan kihat más kutatásainkra
- Sok szakdolgozat és PhD is készült ezekből az adatbázisokból

Jövő

- A kutatás irányítása átkerül Európából az USA-ba
- Minden automatizálódik
Big Data

A felmérés időszaka	A válaszadó szervezetek száma	Az átlagos válaszadói ráta
1989	5.268	17-22 %
1990/1991	5.511	
1992/1993	6.426	
1995/1996	6.342	
1999/2000	9.394	
2004/2005	7.952	
2008/2010	6.039	
2014/2016	7.300	

Horizon 2020

- Nyugati irányítás
- 17 egyetem részvételével
- Magyarország az egyik
- Szlovákiából már volt partner és ezért SJE nem jöhetett számításba

Projekt

- Most van értékelés alatt
- Várható részesedés 150.000 euró
- Téma: Európai együttműködés

KUTATÁSI KOOPERÁCIÓK RÉGIÓS KEZDEMÉNYEZÉS (1)

- ❑ 2008-ban alakult a Pécsi Egyetem Közgáz Karán
- ❑ OTKA pályázat segítségével fejlesztettük ki
- ❑ Nincs tagdíj
- ❑ www.ceeirt-hrm.eu
- ❑ 12 ország a tagja
- ❑ 3-4 évenként regionális survey a nemzetközi emberi erőforrás menedzsmentről

The screenshot shows the website of the Central and Eastern European International Research Team (CEEIRT). The browser address bar displays "www.ceeirt-hrm.eu/HU/index.html". The page features a navigation menu with the following items: KEZDŐLAP, KUTATÁSI MODELL, KITÖLTÉSI ÚTMUTATÓ, PARTNEREK, FELKÉRŐLEVELEK, PUBLIKÁCIÓK, A KUTATÁSRÓL, KÉRDŐÍVEK, and KAPCSOLAT. Below the menu, there is a section titled "ONLINE KÉRDŐÍV KITÖLTÉSE" with a Hungarian flag icon. The main content area features a map of Europe with a magnifying glass over Central and Eastern Europe, and a text box for a research project titled "Átalakuló emberi erőforrás menedzsment a multinacionális vállalatok leányvállalatainál 2019 Magyarország". The text describes a research project examining HR functions and practices in multinational companies' subsidiaries in Central and Eastern Europe. It mentions that the project has been conducted in four waves: (1) 2009-2010, (2) 2012-2013, (3) 2015-2016, and (4) 2019. A request is made for participants to spend about 20 minutes to complete the questionnaire.

Előnyök

- Ha megfelelő számú választ gyűjt a partner megkapja publikáció céljára a globális adatbázist
- Számos közös könyv és publikáció ebből a kooperációból
- A nemzetközi módszertan kihat más kutatásainkra
- Sok szakdolgozat és PhD is készült ezekből az adatbázisokból

Jövő

- Most folyik a negyedik survey (2019-2020)

HRM IN TRANSITION-PRACTICES
OF MNC-SUBSIDIARIES
IN CENTRAL AND EASTERN EUROPE,
RUSSIA AND KAZAKHSTAN
(2015-2016)

József Poór – Allen D. Engle – Chris Brewster (eds.)

KUTATÁSI KOOPERÁCIÓK

RÉGIÓS KEZDEMÉNYEZÉS (3)

- Magyarországi kezdeményezés
  - EFOP projektek
  - Résztvevők:
    - Magyarország
      - Magán cég pályázati specialista
      - SZIE
    - Románia (Magyar egyetemek vagy UBB Magyar Tagozata)
    - Szlovákia (SJE)
    - Szerbia (Szabadkai Közg. Kar)
    - Ausztria (Bécsi Alkalmazott Tud. Egyeteme)
    - Horvátország (Magán cég)
  - Tárgy: projekt menedzsment alkalmazása
  - Időtartam: 2018. február- 2019. december

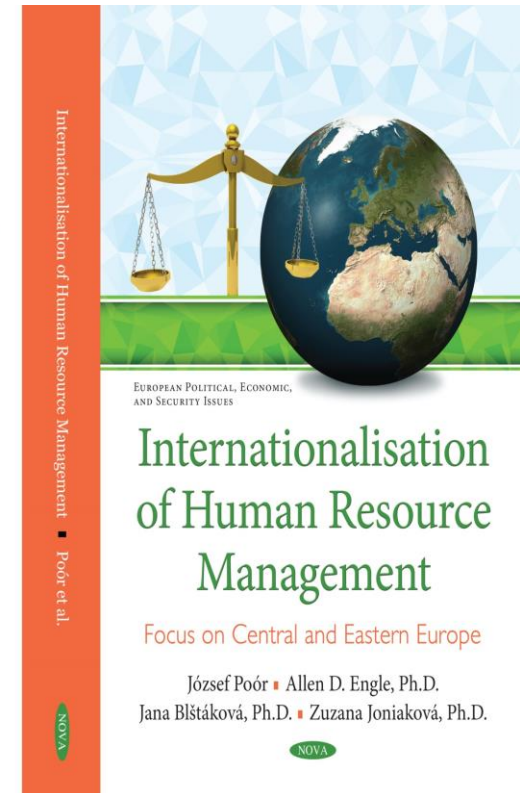

Előnyök

- Több Kelet-európai ország szerzőit fogja át
- Nagy az érdeklődés habilitálni akarók körében
- Angolszász társfőszerkesztő is szükséges

The aim of this monograph is to provide a comprehensive overview on the International HRM in Central and Eastern Europe supported by qualitative research results. It is the first available publication on contemporary tendencies in IHRM in Central and Eastern Europe, published and based on the CRANET (the Cranfield Network on International HRM) cooperation. Therefore, there are contributions of experienced and relevant authors active in research and publishing in Central and Eastern Europe.

This book consists of three sections. The first focuses on the major impact of internationalisation of HRM in Central and Eastern Europe, identifying impacts of foreign investments, explaining emerging HRM models in the international business environment, introducing evolution of international HRM, including relevant factors of labor market changes and cultural diversity influences. The second section introduces a reflection of business aspects and internationalization in partial HRM functions. The third section contains qualitative research results performed in international companies and delivers an empirical background in the form of case studies. This predetermines the monograph's valuable material for researchers in the field of HRM-related disciplines, as well as for teachers and students of graduate programs in business, economics and management.

Amerikai Vezetéstudományi Akadémia (AoM)

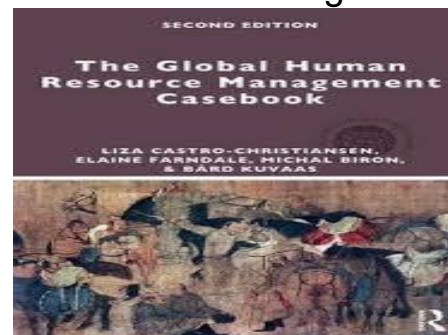
- 1938-ban alakult a Chicagói Egyetemen
- Célja: hozzájáruljon a tudományosan megalapozott menedzsment elméletek terjesztéséhez
- 118 országból több mint 20.000 tag
- 25 szakmai szekciója van, amelyek erre az alkalomra szakkönyvet adnak ki
- Az AoM a legrangosabb menedzsment folyóiratok kiadója: Academy of Management Review stb.
- A tagsági díj 200 dollár
- Előny: bekapcsolódás az angolszász kutatási vérkeringésbe, megmérettetés

Poór_2019

Világ legnagyobb menedzsment konferenciája

- A 78. AoM világkonferenciáit 2018. augusztus 10-14-én rendezték Chicagóban
- Az ideit Bostonban rendezik
- Átlagosan 10-12.000-ren vesznek részt rajta a világ különböző üzleti iskoláiból és egyetemeiről
- Konferenciákon átlag közel 2.000 szekciót szerveznek
- A legjelentősebb szponzorok az európai és a feltörekvő ázsiai országok egyetemei
- Alig van Kelet-európai részvevő
- A részvételi díj a tagdíjjal együtt (500 dollár) a költségek már elérhetik a 2.000 dollárt

Nemzetközi Üzleti Akadémiai (AIB)

- Academy of International Business – AIB) 1959-ben alakult az USA-ban
- Célja: járuljon hozzá a nemzetközi üzleti tevékenység oktatásának és szakmai színvonalának az emeléséhez
- Napjainkban a világ 72 országából 3.000 tagja van a szervezetnek
- AIB hivatalos lapja a JIBS ötéves impact faktorának átlaga **5.727**, 6. 87 szaklap közül a világon

AIB Kelet-európai tagozata (Chapter)

- Az AIB Akadémia keretében 2013-ban megalakult az AIB Közép-Kelet Európai Szekciója,
- azóta öt regionális konferenciát és egy szemináriumot tartott
  - Budapesten, Varsóban, Prágában Ljubjanában, Krakkóban
  - 2019-ben majd Kaunasban
- Fontos lenne, hogy tudjunk újra egy magyarországi konferenciát szervezni

6th Academy of International Business
Central & Eastern European (AIB-CEE)
Chapter Conference 25-27 September 2019,
Kaunas University of Technology, Lithuania

MAGYAR-MAGYAR EGYÜTTMŰKÖDÉS KÖZÖS KÖNYV PUBLIKÁCIÓK

- Magyarországi és környező országokbeli szerzők
- Több önálló fejezetet vagy alfejezetet a határon túliak írtak
- Hozzájárulhat ahhoz, hogy a határontúli hallgatóknak is korszerű könyvei legyenek

ZÁRÁS - KÖVETKEZTETÉSEK

- A globalizáció és a nemzetköziesedés kikerülhetetlen
- Nem szabad félni kilépni a nemzetközi szintésre
- Ott viszont nem minden olyan, mint itthon
- Nagyobb európai projektet csak nyugati vezetéssel lehet elnyerni
- Speciális lehetőségek a régiós és a magyar-magyar oktatási és kutatási együttműködések
- Koordinálni régiós vagy V4 együttműködésüket (pl. közös publikáció, közös kutatás stb.)

KÖSZÖNÖM A FIGYELMET!

Poór József, DSc., CMC
egyetemi tanár
Selye János Egyetem, Szlovákia
Szent István Egyetem
E-mail: poorjf@t-online.hu

